

26 ta' Awissu, 1948.

Imballef :

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

Francesco Barraco *versus* Paul Calleja et.

Impediment tas-Safar — Frustreri — Bastiment —

Art. 3 (1) u 20 (1) tal-Kap. 45.

Frustrer li jasal f'dawn il-Gżejjer ma jistax jinżel l-art bla permess tal-Kummissarju tal-Pulizija jew ta' l-Uffiċjal inkarikat minnu; u jekk dak il-frustrer jinżel l-art mingħajr dak il-permess, kuwa

jista' jiġi mgħirgħel jitleq minn dawn il-Qżieżer b'ordni bil-miktub taht il-firma ta' Magjistrat.

Din hija riġi ta' ordni pubbliku, li tegħleb u tipprevali għall-interess tal-privati.

Issa, mandat ta' impediment ta' safar jippre-supponi l-possibilità ġuridika ta' l-eżekuzzjoni tiegħu. Għalhekk, meta dak il-mandat jiġi ottenut kontra frustier, li jasal hawn Malta ma' bastiment, u ma għandux permess li jinżel l-art u joggħod f'dawn il-Qżieżer, dak il-mandat ma jistax ikollu effikaċja, għax ma huw ġuridikament possibili li jiġi eżegwit. U meta huwa hekk, il-bastiment li fuqu jin-sab dak il-frustier ma għandux jinżamm milli jsalp, għas-sempliċi raġuni li għandu fuqu dak il-frustier, imma għandu jithalla jnicfer, acvolja dak il-frustier ma jkunx jista' jinżel l-art u jibqa' f'dawn il-Qżieżer.

L-attur fit-tabrika qal illi l-insemmi Paolo Calleja fil-21 ta' Awissu 1948 ottjena kontra Sebastiano Bottaro, membru ta' l-ekwipaġġ tal-bastiment imsemmi, mandat ta' impediment ta' safar għal kre-litu ta' £334; u illi minhabba dana l-mandat ta' impediment ta' partenza l-bastiment tiegħu ġie miżnum mis-safar, mingħajr ebda ordni tal-Qorti biex hekk jinżamm; u illi huwa jiddikjara ruhu pront biex jtniżżel minn abbord l-insemmi Sebastiano Bottaro, u l-Konslu Taljan ippermetta lil-Pulizija biex titla' abbord il-bastiment imsemmi; u illi, milli jidher, l-insemmi Sebastiano Bottaro ma għandux il-permess biex jissogġjoana hawn Malta; u illi l-konvenut Paul Calleja ma hax il-miżuri neċessarji biex l-insemmi Sebastiano Bottaro jista' jibqa' miżnum hawn Malta; u illi l-konvenut Frank Agius u l-Kummissarju tal-Pulizija Joseph Ulo ne., jow wiehed minnhom, zamm il-partenza tal-bastiment imsemmi mingħajr ebda awtorità tal-Qorti; u illi bl-insemmi impediment tal-partenza ta' l-insemmi bastiment, huwa, fil-kwalità tiegħu premissa qiegħed isofri u għad isofri danni rilevanti minhabba stallji forzati, kenan ukoll f'telf ta' nol, u danni oħra li jistgħu jkunu kaġunati fil-merkanzija li qiegħdu tistenna l-bastiment imsemmi fuq il-bankina ta' Catania; u talab li, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti meħtieġa, jina l-Qorti tordna lil kwalunkwe wiehed mill-konvenuti li jieħdu l-miżuri kollha neċessarji għas-safar imme-

djat ta' l-imsemmi bastiment. L-attur jirrizerva d-dritt għad-danni f'gudizzju separat. Bl-ispejjeż kollha;

Omissis;

Mill-provi u mill-attijiet tal-kawża rriżulta li l-bastiment ta' l-attur kien lest għas-safar, u kien ankj rċieva mid-Dwana d-dokumenti meħtieġa biex jitlaq, meta hin bla waqt bil-lejl il-Kollettur tad-Dwana rċieva mandat ta' impediment tas-safar kontra l-konvenut Sebastiano Bottaro, li kien membru ta' l-ekwipagg, u li ma kellux permess mill-Pulizija biex jista' jiżbarka f'dawn il-Gżejjer; u għalhekk il-Kollettur tad-Dwana rtira d-dokumenti minn għand l-attur u b'hekk zamm il-bastiment milli jista' jsiefer. L-attur offra li jhassar mir-rwol ta' l-ekwipagg l-isem ta' dak Bottaro. Izda peress li Bottaro ma setax jinżel l-art, ma sar xejn, u l-bastiment baqa' miżmum. Intant kontra l-bastiment ma kien hemm ebda ordni ta' impediment ta' safar mill-Qorti, u ma kien hemm ebda raġuni oħra ta' navigabilità jew sigurtà publika biex jinżamm milli jsiefer. Ir-raġuni waħdanija kienet li l-Kollettur ried jagħti eżekuzzjoni lill-mandat ta' l-impediment tas-safar mahruġ kontra Bottaro;

Skond l-art. 3 (1) ta' l-Ordinanza dwar il-Frustieri (Chapter 45 tal-Liġijiet), "frustier li jaasal f'dawn il-Gżejjer ma jistax jinżel l-art bla permess tal-Kummissarju tal-Pulizija jew ta' l-Uffiċjal inkarikat minnu"; u skond l-art. 20 (1) ta' l-istess Ordinanza, il-frustier li ma jkollux permess jinżel l-art jista' jiġi mgieghel jitlaq minn dawn il-Gżejjer bl-ordni bil-miktub taht il-firma ta' Magistrat. Dik hija liġi ta' ordni publiku, li tegħleb u tipprevalixxi għall-interess tal-privati;

Il-Qorti tresserva li l-mandat ta' l-impediment tas-safar ta' persuna jippresupponi l-possibilità ġuridika ta' l-eżekuzzjoni tiegħa. Izda meta bis-saħħa tal-liġi ta' ordni publiku l-awtorità publika ma tippermettix lill-frustier jiżbarka f'Malta u joqgħod hawn, il-mandat ma jistax ikollu effikaċja, għax minhabba liġi ta' ordni publiku, li tiġi f'konflitt ma' l-interess privat, l-eżekuzzjoni tal-mandat ta' l-impediment tas-safar mhix iżjed ġuridikament possibili. F'dana l-każ preżenti liġi ta' ordni publiku tipprojbixxi l-iżbark, u għalhekk hija in kontradizzjoni u konflitt mal-mandat ta' l-impediment tas-

safar. U tabilhaqq, li kieku kellu jinżamm il-mandat billi jinżamm il-bastiment, kien jiġi li bastiment jiġi miżmum meta kontra tiegħu ma hemm ebda mandat tal-Qorti; u ma hemm ebda raġuni ekwa biex jinżamm għax il-kaptan ikollu abbord persuna li huwa pront inizzel l-art, iżda li ma jistax jinżel l-art għax il-Pulizija ma tippermettilux. Il-mandat jeżiġi li l-isem tal-konvenut Bottaro jiġi mhassar mir-rwol tan-nies li jistgħu jsiefer. L-attur huwa pront jagħmel dana, iżda ma jistax inizzel lil Bottaro l-art minhabba nuqqas ta' permiss; u "ad impossibilia nemo tenetur";

F'dan il-konflitt ma għandux ibati ntortament il-bastiment kollu, iżda għandha tigi rikonoxxuta l-prevalenza tal-liġi dwar il-frustieri; u minhabba l-konflitt ta' dina mal-mandat, il-mandat ma jistax ikompli jselb. Dik il-prevalenza ta' l-interess publiku fuq l-interess privat f'materja ta' mandat ta' l-impediment tas-safar giet rikonoxxuta mill-Prim-Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza in re "Green vs. Mokedonskey et.", mogħtija fis-27 ta' Novembru 1921, u konfermata l-għadda mill-Qorti ta' l-Appell, u fis-sentenza tal-14 ta' Frar 1928 in re "Nicoletti vs. Borg". Għaldaqstant, fl-assenza ta' raġunijiet oħrajn ġusti u legali, il-konvenut Agius nomine ma jistax jirrofta d-dokumenti tad-Dwana biex l-attur bil-bastiment ikun jista' jsiefer, anki jekk Bottaro ma jistax jitneħħa minn fuq abbord u jitnizzel l-art għax hemm id-divjet tal-Pulizija. Il-konvenut l-oħrajn ma jidherx li għandhom interess fil-meritu ta' din kawża kif impustata;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tilqa' t-talba fis-sens li tordna lill-konvenut Agius nomine jagħti lill-attur nomine d-dokumenti meħtieġa tal-"clearance", biex il-bastiment isalpa, anki jekk minhabba d-divjet tal-Pulizija l-konvenut Bottaro ma jistax jinżel l-art; teħles lill-imharrkin l-oħrajn mill-harsa tal-ġudizzju; u in vista ta' ċirkustanzi u tan-noviġà ta' każ il-Qorti tordna li l-ispejjeż jibqgħu mingħajr taxxa, bil-dritt tar-registru nofs għall-atturi u nofs għall-konvenut Agius nomine.